

ИЗВЈЕШТАЈ

**О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ
ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2023. ГОДИНУ**

Бијељина, април 2024. године

САДРЖАЈ

ИЗВРШНИ САЖЕТАК.....	3
УВОД.....	5
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ	7
Визија.....	7
Секторски циљеви.....	7
Кључни приоритети и фокуси за 2023. годину	8
Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2023-2025. година.....	9
ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА.....	10
Сажет осврт на претходни период имплементације	10
Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2023. години.....	12
Кључни резултати и остварени напредак	13
Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности.....	32
Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајно развоју града	32
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА.....	34
КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	35
ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ.....	41

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

Извјештавање о имплементацији Стратегије локалног развоја Града Бијељина (2014-2023. година), ревидоване за период 2019-2023. година, има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринос што ефикаснијем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру дефинисана три стратешка циља, као и 11 секторских циљева.

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину предвиђена је реализација **66** пројеката, и то: **25** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **2.730.125,20 КМ**), **11** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **2.396.790,00 КМ**) и **30** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **15.600.805,59 КМ**).

Укупна вриједност планираних пројеката је **20.727.720,79 КМ**.

У претходној години укупна вриједност имплементираних пројеката је износила **18.317.576,52 КМ** односно **88,37%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, **31,09%** (**5.695.136,25 КМ**) је реализовано из буџета Града, а **68,91%** (**12.622.440,27 КМ**) из екстерних извора. Када је ријеч о конкретном броју реализованих пројеката у току 2023. године, реализовано је укупно **45**, и то: **22** пројеката у оквиру економског сектора (укупне вриједности **2.823.855,95 КМ**), **14** пројеката у оквиру еколошког сектора (укупне вриједности **13.256.591,37 КМ**) и **9** пројеката у оквиру друштвеног сектора (укупне вриједности **2.237.129,20 КМ**). Потребно је истаћи да је реализација одређеног броја пројеката изостала углавном због недостатка екстерних средстава. Неопходно је истаћи да су за висок проценат реализације најзаслужније ЈУ „Воде Српске“ (**8.190.608,47 КМ**) и ЗЕДП „Електро-Бијељина“ (**3.900.000,00 КМ**) које су реализовале три значајна пројекта на подручју града која се односе на изградњу дринског насипа, рехабилитацију пумпних станица и изградњу и реконструкцију електроенергетских објеката.

За 2023. годину планирано је да се из буџета Града за реализацију стратешких пројеката издвоји **8.164.022,28 КМ**, а реализовано је **5.695.136,25 КМ (69,76%)**.

Укупан планирани износ екстерних средстава износио је **12.563.698,51 КМ**. Од наведеног износа, реализовано је укупно **12.622.440,27 КМ (100,47%)**.

Највећи дио средстава у 2023. години за реализацију пројеката планирало је градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине. Укупна планирана средства за 2023. годину у овом Одјељењу износила су **2.693.000,00 КМ**. Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је од планираних **17** пројеката у току претходне године у потпуности, односно дјелимично реализовало шест пројеката, а за њихову имплементацију је издвојено укупно **352.809,39 КМ (13,10%)**.

Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, највеће препреке су се односиле на ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора, што упућује да би у наредном периоду још више пажње требало посветити реалнијем планирању средстава за реализацију стратешких

пројеката, као и константном унапређењу пословног окружења са циљем привлачења нових инвестиција.

Значајно је истаћи да је Град Бијељина, међу четири прве локалне заједнице у БиХ, 2015. године успио испунити услове и добити сертификат као локална заједница са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certificate South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Град Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници, што представља један од битних предуслова за горе наведене активности.

Такође је битно нагласити да Град Бијељина, у складу са **Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја**, промовише партнерство јавног, цивилног, приватног сектора и академске заједнице и реализује низ пројеката у партнерству, због чега представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде, не само у БиХ него и у региону.

У складу са стратешким одређењем да до 2030. године град Бијељина постане **ГРАД БУДУЋНОСТИ**, Градска управа Града Бијељина припрема и реализује низ програма, пројеката и активности кроз које ствара предуслове за одрживи привредни, друштвени и еколошки развој.

УВОД

Циљ овог Извјештаја је да на једноставан и јасан начин представи резултате имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина током 2023. године. Документ, такође, садржи поуке и препоруке за будући рад и предлаже мјере за побољшање процеса и резултата имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина. Његова сврха је да покрене све битне актере на размишљање и допринесе остварењу стратешких и секторских циљева и буде од помоћи у доношењу одлука о приоритетима у наредним годинама.

Стратегија локалног развоја представља документ који даје оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицање локалних снага, али и одговор на изазове будућег развоја града и свеукупног живота у њему. Као таква, Стратегија је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, и то прије свега са Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2017-2021. година, али и са другим секторским стратегијама на државном и ентитетском нивоу.

Стратегија локалног развоја Града Бијељина за период 2014-2023. година (у даљем тексту: Стратегија) усвојена је на 17. сједници Скупштине Града Бијељина, одржаној дана 27.12.2013. године, као кључни стратешко-плански документ Града, који би требало да подстиче будући раст и развој заједнице.

Стратегија је током 2018. године ревидована за период 2019-2023. година, а усвојена је на 24. сједници Скупштине Града Бијељина одржаној 05.02.2019. године. Као прва јединица локалне самоуправе у Републици Српској и БиХ која је препознала значај одрживог развоја, Град Бијељина је током процеса ревизије своју Стратегију ускладио са Агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја. Опредјелујући се за систематски приступ у достизању одрживог развоја, Град Бијељина је као једина локална самоуправа у БиХ истакнут као позитиван примјер у локализацији Агенде 2030 у првом БиХ извјештају о напретку у реализацији циљева одрживог развоја, који је презентован Скупштини Уједињених нација у Њујорку у јуну 2019. године.

Ревидовану Стратегију локалног развоја Града Бијељина за период 2019-2023. година израдио је Развојни тим Града Бијељина у оквиру Пројекта локалног интегрисаног развоја (ЛИР), који представља заједничку иницијативу Развојног програма Уједињених нација (UNDP) и Европске Уније. У изради су учествовала бројна радна тијела која је именовао Градоначелник, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора. Током процеса ревизије Стратегије одржана су четири састанка Развојног тима и два састанка Партнерских група. Како би се обезбиједила потпуна транспарентност процеса ревизије Стратегије, одржано је и осам фокус група које су укључиле преко 300 представника НВО сектора, привреде, одборника у Скупштини, председника мјесних заједница, туристичке агенције и организација, спортских удружења, јавних предузећа, представника академске заједнице и институција културе и образовања, а све то са циљем укључивања што већег броја представника грађана у процес стратешког планирања. Од стране учесника фокус група упућено је 27 пројектних приједлога, од којих је 20 укључено у Стратегију, а 7 стављено на резервну листу (због неизвјесног извора финансирања или недостатка конкретног пројектног приједлога). Прије самог усвајања ревидоване Стратегије, одржан је завршни састанак са 45 представника Партнерских група и члановима Координационог тијела за праћење

имплементације Стратегије, али и свих осталих екстерних и интерних сарадника, на којем је представљен и верификован коначни приједлог наведеног документа.

Подаци који су коришћени приликом израде Извјештаја прикупљани су континуирано од релевантних одјељења Градске управе одговорних за реализацију и праћење имплементације пројеката, као и од релевантних екстерних партнера, односно јавних установа и предузећа која су дефинисана као носиоци имплементације одређених стратешких пројеката.

Помоћу секторских показатеља се прати допринос пројеката у остварењу стратешких и секторских циљева, а макроекономски показатељи омогућавају праћење трендова и поређење града са трендовима на нивоу ентитета и државе.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

Визија

На тремеђи панонске равнице, Град Бијељина, универзитетски, културни, здравствени и спортски центар и регионални лидер економског развоја, кроз савремени и интегрисани приступ одрживом развоју привреде, пољопривреде и заштите животне средине креира толерантну заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

План интегрисаног, одрживог развоја града Бијељина заснива се на остварењу три стратешка циља:

1. Изградити јачу и конкурентнију привреду базирану на развоју пољопривреде, индустрије и туризма у којој људи са стручним знањима оптимално користе друштвене, географске и инфраструктурне ресурсе.
2. Изградити толерантну, образовану и инклузивну заједницу са развијеном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама и једнаким могућностима за све грађане.
3. Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапријеђену енергетску ефикасност.

Секторски циљеви

Приоритетни сектори за развој града Бијељина су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски сектор

1. Јачати капацитете малих и средњих предузећа и предузетништва уз сталан раст запослености;
2. Обезбиједити подршку за покретање, проширивање и модернизацију пољопривредне производње;
3. Повећати конкурентност Бијељине као туристичке дестинације.

Друштвени сектор

1. Унаприједити квалитет предшколског, основног, средњег и високог образовања;
2. Створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећање броја корисника спортско-рекреативних активности;
3. Унаприједити ниво социјално-здравствене заштите и бриге о рањивим категоријама становништва;
4. Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

Заштита животне средине

1. Побољшати квалитет комуналних услуга за грађане;
2. Увести ефикасан систем заштите од елементарних непогода и смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода;
3. Унаприједити урбану мобилност;
4. Побољшати енергетску ефикасност и коришћење обновљивих извора енергије.

Кључни приоритети и фокуси за 2023. годину

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину предвиђена је реализација **66** пројеката, и то: **25** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **2.730.125,20 КМ**), **11** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **2.396.790,00 КМ**) и **30** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **15.600.805,59 КМ**).

Планирано је да се највећи дио средстава реализује у оквиру сектора заштите животне средине, у износу од 15,594,607.08 КМ. У оквиру овог сектора неки од најзначајнијих пројеката су: *Рехабилитација пумпних станица на подручју РС (6.250.000,00 КМ), Изградња Дринског насипа, дионица 2, етапа 4 (3.120.000 КМ), Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина (2.526.000,00 КМ), Изградња и реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина (1.480.000,00).* **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 3, као и Секторских циљева 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4.**

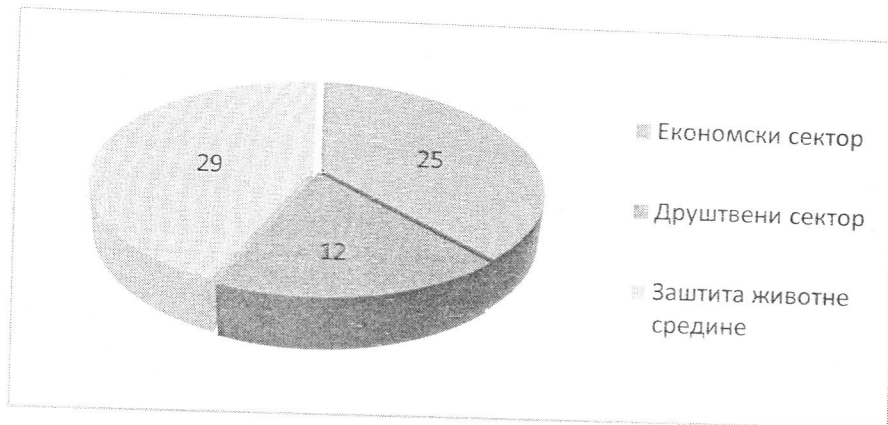
У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у економском сектору су развој малих и средњих предузећа (595.000,00 КМ) и пољопривредни развој (1.420.000,00 КМ), као и друге активности у циљу стварања бољег пословног окружења и привлачења инвеститора. **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 1, као и Секторских циљева 1.1, 1.2 и 1.3.**

За развој друштвеног сектора планирано је 2,402,988.51 КМ како би се наставила улагања планирана у 2022. години, а односи се прије свега на значајне инфраструктурне пројекте. Што се тиче кључних приоритета, од улагања у друштвени сектор најзначајнији су пројекти *Изградња мултифункционалне спортске сале у склопу комплекса Градског стадиона (936.790,00 КМ), Стамбено збрињавање Рома у граду Бијељина (400.000,00 КМ), Изградња домова културе у сеоским мјесним заједницама (295.000,00 КМ), Изградња радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“ у Бијељини (180.000,00 КМ), Јачање улоге МЗ у БиХ – ФАЗА 2 (100.000,00 КМ).* **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 2, као и Секторских циљева 2.1, 2.2, 2.3 и 2.4.**

Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2023-2025. година

За плански период 2023-2025. година укупно је планирано 66 пројеката и битно је истаћи да се највећим дијелом ради о пренесеним пројектима који су започети у претходном периоду.

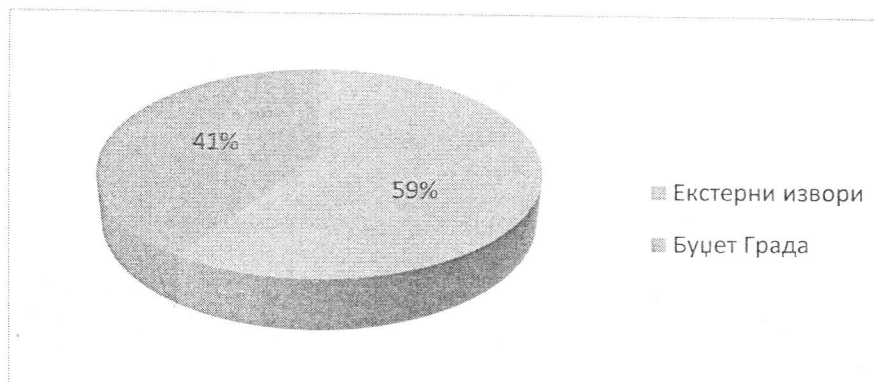
Посматрајући по развојним секторима за период 2023-2025. година, у склопу економског сектора је укупно планирано 25, у друштвеном сектору 12 пројеката, те у сектору заштите животне средине планирано је 29 пројеката.

Графикон 1. Структура пројеката по секторима

За реализацију ових пројеката за период 2023-2025. година планирано је **73.810.553,29 КМ**.

Планирано је да се у периоду од 2023. до 2025. године највећи дио средстава реализује у сектору заштите животне средине 57.639.638,09 КМ, док је за економски развој планирано 7.874.125,2 КМ и за друштвени развој 8.296.790,00 КМ.

Графикон 2. Структура финансирања пројеката у 2023. години